

Ingekomen:

03 JAN 2011

Nr. 2011/190
Afd. Rb
Opbergen

PLEITNOTA

C. v. d. Sluis

Gedeputeerde Staten

Directie Omgevingsdiensten
Afdeling Bodemsanering

Contact

mr. J.A.M. van Hagen

T 070 - 4417084

Jam.van.hagen@pzh.nl

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

www.zuid-holland.nl

Datum

Ons kenmerk

Uw kenmerk

201001306/1/M2

Bijlagen

-

Onderwerp

Beroep van de heer H. Gerritsma te Aarlanderveen tegen het besluit van GS van Zuid-Holland tot het ongegrond verklaren van zijn bezwaarschrift tegen het besluit tot vaststelling van variant 13 als saneringsmaatregel voor de voormalige stortplaats Coupépolder te Alphen aan den Rijn (zaaknummer 201001306/1/M2).

Zitting: 21 december 2010

Tijdstip: 10.00 uur

Geachte voorzitter,

1. Onderwerp van het geschil is een beschikking op grond van de Wet bodembescherming, waarbij de saneringsvariant voor het geval van bodemverontreiniging voormalige stortplaats Coupépolder is vastgesteld. Het geschil betreft of al dan niet een extra bovenafdichting zou moeten worden aangebracht. Eerder is al geconcludeerd dat de keuze voor de IBC-saneringsvariant niet ter discussie staat. Al in 1993 is besloten tot de IBC-variant volgens variant 13, waarbij de sanering van de bovenkant van de voormalige stortplaats afhankelijk werd gesteld van de resultaten van nader uit te voeren onderzoek naar de deklaag. Wanneer zou blijken dat, ondanks de aanwezige deklaag, toch gezondheidsrisico's zouden bestaan, dan zou alsnog een extra bovenafdichting worden aangebracht conform saneringsvariant 15. In 2000 is besloten dat tot een extra bovenafdichting niet hoeft te worden overgegaan.

2. De aangevochten beslissing is een nieuwe beslissing op het bezwaarschrift van appellant tegen dat besluit, omdat uw afdeling een eerdere beslissing op bezwaar had vernietigd. In uw uitspraak van 24 december 2002 overwoog uw Afdeling, dat de toen voorliggende onderzoeken en modelberekeningen op zichzelf geen inzicht geven in de risico's in de toekomst, onder meer omdat het onderzoek geen betrekking had op anorganische stoffen. Die stoffen kunnen nogal snel en soms heftig reageren. Uw Afdeling was van oordeel dat zonder deze berekening niet tot het oordeel gekomen kan worden dat de locatie ook voor de toekomst voldoende veilig is voor omwonenden en gebruikers van het

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bussen 18,
22, 65 stoppen dichtbij
het provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

terrein. Van belang werd geacht of de deklaag ook in de toekomst voldoende dampremmend zal zijn. Om deze redenen werd de eerdere beslissing op bezwaar onvoldoende zorgvuldig voorbereid en niet deugdelijk gemotiveerd geacht.

3. Naar aanleiding van de uitspraak hebben GS uitvoerig onderzoeken laten uitvoeren om antwoord te kunnen geven op de aangegeven vragen, waarbij als uitgangspunt is genomen het toetsingskader voor de besluitvorming over de saneringsvariant is verwoord ligt in artikel 38 van de Wet bodembescherming. Met de sanering dient de bodem geschikt gemaakt voor de functie na sanering, waarbij tevens de risico's voor mens, plant en dier zoveel mogelijk wordt beperkt evenals de risico's van verspreiding van de verontreinigde stoffen en de noodzaak tot het nemen van nazorgmaatregelen en gebruiksbepalingen. Hieruit volgt al dat nulemissie niet per definitie maatstaf is. In het kader van de Wet bodembescherming vindt de afweging van saneringsvarianten plaats op basis van baten en lasten.

4. Bij het ontwikkelen van de opzet van het onderzoek werd geconstateerd dat er vanuit de Wet bodembescherming geen protocollen en toetsingskaders beschikbaar waren om specifiek de voorliggende vraag te beantwoorden. Er is daarom op basis van beschikbare toetsingskaders en modellen een specifieke beoordelingssystematiek ontworpen. Per stap in het proces is een zo realistische mogelijke benadering van de werkelijkheid gemaakt op basis van de kennis die beschikbaar is. Bij het beoordelen van eventuele risico's van incidentele emissies uit de stortplaats is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande modellen. Waar nodig zijn de bestaande modellen afgestemd op de voorliggende onderzoeksvraag. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in het kader van de studie allereerst via literatuuronderzoek een inventarisatie is gedaan van gegevens over ervaringen bij andere stortplaatsen door anorganische stoffen. Uit een Amerikaans onderzoek bleek dat er slechts enkele incidenten zijn gerapporteerd bij voormalige stortplaatsen (totaal 4 incidenten). Deze zijn in het risico rapport beschreven.

5. Het onderzoek is stapsgewijs opgebouwd.

- Op basis van beschikbare gegevens van deze stortplaats en van algemene literatuurgegevens is een inventarisatie gemaakt van mogelijk aanwezige potentiële stoffen met een verhoogd risico (rechtstreeks en vooral ook door onderlinge chemische reactie) en is daarbinnen een keuze gemaakt voor de meest risicovolle stoffen om mee te nemen in de verdere risicobepaling.
- De mogelijkheid van het vrijkomen en verspreiding van stoffen al dan niet als gevolg van chemische reacties vanwege in het stortlichaam is bezien
- Welke mogelijke emissie van gassen uit het stortlichaam zou hiervan het gevolg kunnen zijn bij de huidige deklaag (rekening houdend met eventuele tijdelijke scheuren)

- Tot slot is het risico van effecten van de eventuele verspreiding van gassen in de omgeving bezien.

GS zijn van mening dat met deze onderzoeksopzet zelfs verder wordt gegaan dan strikt genomen op grond van de Wbb gebruikelijk is. Na het modelmatig vaststellen dat de incidentele emissie van anorganische stoffen vanuit de stortplaats zodanig gering is dat met de huidige deklaag voldoende bescherming is voor de gebruikers en omwonenden, zou geconcludeerd kunnen worden dat voldaan is aan de doelstelling van artikel 38 Wbb.. Desondanks is in een vervolgstap voor de beantwoording van de vraag of de locatie in de toekomst voldoende veilig aansluiting gezocht bij het externe veiligheidsbeleid. De eventuele emissie van gevaarlijke anorganische stoffen is beoordeeld tegen het externe veiligheidsbeleid (Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)), waarbij zelfs strenger is getoetst dan gebruikelijk. Er is een scenario meegenomen, waarbij de deklaag fictief gedurende het gehele jaar faalt.

6. In het onderzoeksproces zijn telkens keuzes zijn gemaakt om vanuit een worstcase benadering een zo realistisch mogelijke berekening neer te zetten. Normaliter wordt in beoordelingen op grond van de Wbb uitgegaan van met bodemonderzoek aangetoonde bodemverontreinigingen. In het kader van de huidige vraagstelling is de situatie wezenlijk anders. Bij een voormalige stortplaats – die te beschouwen is als een black-box - gaat het om (reactie)producten waarvan de aanwezigheid niet is aan te tonen of nog niet aanwezig of beschikbaar zijn. Er diende daarom met onderbouwde aannames gewerkt te worden. Elke keuze die in het proces is gemaakt, is gemotiveerd. Ook zijn er gevoeligheidsanalyses uitgevoerd om rekening te houden met mogelijke variaties in de omstandigheden. In de stukken komen deze processtappen en daarin gemaakte keuzes uitgebreid aan de orde.

7. In het onderzoek is wel degelijke rekening gehouden met de door appellant bedoelde specifieke situatie rond de voormalige stortplaats Coupépolder. Met betrekking tot hoogteverschillen, ruwheid van het terrein en koude nachten bij de voormalige stortplaats wordt opgemerkt dat het Safeti verspreidingmodel uitgaat van een laminaire stroming van luchtlagen. Voorts gaat het model uit van het soortelijke gewicht van de gassen en dampen. Daarbij is voor twee weersgesteldheden de verspreiding gemodelleerd. Eén van de weerstypen betreft een stabiele atmosfeer met een windsnelheid van 1,5 m/s (conditie F1,5 genoemd). Dit is de situatie die appelland als worst case ziet, namelijk een koude nacht. Het model benadert daarom de situatie waar appelland op doelt. Uit de concentratieweergaven blijkt dat in deze weerssituatie de gaswolken het verst reiken. Bij zwaardere gassen en dampen wordt een vrij laag-bij-de-grondse emissie voorspeld.

8. De conclusie van de onderzoeken is dat in de worst case benadering de risico's als gevolg van het uitdampen van schadelijke stoffen bij de huidige afdeklaag, zodanig gering zijn te achten dat gebruikers en omwonenden van de voormalige stortplaats voldoende beschermd zijn tegen de schadelijke gevolgen

van eventuele emissies. Een modelmatige benadering houdt echter altijd een schematisering van de werkelijkheid in, waarbij elke keuze ter discussie te stellen is. De vraag is of met de huidige onderzoeken een betrouwbaar beeld is ontstaan over potentiële risico's vanuit de voormalige stortplaats bij de huidige afdeklaag, die zal worden onderhouden en in stand gehouden? GS zijn van mening, dat met de nu uitgevoerde onderzoeken, als aanvulling op de reeds langdurige buitenlucht monitoring van organische stoffen, een betrouwbaar beeld is ontstaan en dat de risico's aanvaardbaar gering zijn. GS zien dan ook geen redenen om een extra dampremmende bovenafdekking aan te brengen.

9. Ten aanzien van tegenstrijdigheid tussen rapporten wordt nogmaals opgemerkt dat het rapport "Consequenties voor gezondheid en milieu bij aanleg van een vloeistofdichte bovenafdekking" van november 2006 niet primair ten grondslag heeft gelegen aan onze besluitvorming. Dat rapport is beschreven voor een andere situatie als gold voor het onderzoek naar de risico's van emissies van – anorganische - stoffen in de huidige situatie. De uitgangssituaties zijn niet vergelijkbaar en daarom komen de conclusie ook niet overeen. Dat ook in huidige exploitatie van de locatie materieel wordt gebruikt doet daaraan niet. Een deklaag heeft mede bedoeling om de locatie in gebruik te kunnen hebben. De aanwezige deklaag zal bij de inzet van materieel tevens zorgen voor een drukverdeling als gevolg waarvan de risico's voor breuk in onderliggende lagen wordt beperkt. In het kader van de nazorg zal inzichtelijk gemaakt moeten worden of hiervoor nog beperkingen zullen moeten gelden.

10. Zoals al eerder gezegd staat de IBC-variant als saneringsoplossing in het kader van de Wet bodembescherming niet meer ter discussie. De stortplaats Coupépolder is al lang geleden als actieve stortplaats gesloten. De feitelijke situatie is dat de zool van het stortpakket al gelegen is in het grondwater. De sanerende handelingen waren er gericht op een beheersvariant om verspreiding van de verontreiniging via het grondwater tegen te gaan. Wij vinden hierin een bevestiging in de Richtlijn Bodem. De richtlijn is een kennisdocument van de gezamenlijke overheden, waarin alle wet- en regelgeving, beleidsregels, procedures en methoden en technieken te vinden zijn op zowel het gebied van bodemsanering en -bescherming als sanering en onderhoud van waterbodems. Gesteld kan worden dat deze Richtlijn bodem de heersende inzichten ten aanzien van allerlei bodemaspecten weergeeft. In de richtlijn wordt voor een sanering van een voormalige stortplaats waarvan de zool van de stort in het grondwater is gelegen aangegeven, dat een waterdichte bovendichting weinig zinvol is. Een waterdichte bovenafdekking beperkt hooguit het debiet van het vrijkomende verontreinigd grondwater. Bij de voormalige stortplaats Coupépolder zijn de aangebrachte beheersvoorzieningen voldoende om een eventueel groter debiet op te vangen. Bovendien is er in voorzien, zoals te doen gebruikelijk bij de sanering van grondwaterverontreinigingen, dat er wanneer in het kader van de nazorg op de stortplaats onverhoopt toch verspreiding van verontreiniging via het grondwater plaatsvindt aanvullende maatregelen

getroffen zullen moeten worden. Deze totaaloplossing is passend binnen het vigerende bodemsaneringbeleid.

11. Naar de mening van GS is er geen strijd met Europese regelgeving. De Kaderrichtlijn Water en Grondwaterrichtlijn hebben geen rechtstreekse werking. Een lidstaat dient deze Europese regelingen te implementeren. De brongerichte bepalingen, waar het in dit geding om gaat, worden in Nederland geïmplementeerd met bestaande regelgeving. Het huidige bodemsaneringsbeleid is toereikend om te voldoen aan de vereisten van eerder genoemde richtlijnen. De GWR voorziet in de mogelijkheid af te zien van maatregelen wanneer de inbreng van verontreiniging technisch niet is te voorkomen of te beperken zonder gebruik te maken van onevenredig kostbare maatregelen. Dat is naar de mening van GS in deze casus het geval.

12. Conclusie

De beoordeling van de saneringsvariant voor de voormalige stortplaats Coupépolder vindt plaats binnen het kader van de Wet bodembescherming. Hierbij spelen afwegingen over milieurisico's, technische haalbaarheid en kosten een rol. Uit het onderzoek blijkt dat zelfs in worstcase benadering bij de huidige deklaag de gebruikers en omwonenden van de voormalige stortplaats voldoende beschermd zijn tegen de schadelijke gevolgen van eventuele emissies. Gesteld kan worden dat de locatie ook voor de toekomst voldoende veilig is voor de omgeving en dat de risico's van verspreiding van verontreinigingen via het grondwater zijn beheerst. Het aanbrengen van een extra bovenafdichting heeft dan ook beperkte meerwaarde. Het aanleggen van een extra bovenafdichting brengt bovendien andere milieurisico's met zich mee, houdt tevens in dat de locatie gedurende lange periode aan de huidige functie moet worden onttrokken én is onevenredig kostbaar. Deze aspecten afwegend zijn GS van mening dat er geen redenen zijn om een extra bovenafdichting te verlangen.

Gedeputeerde Staten zijn van oordeel dat het beroep van de heer Gerritsma ongegrond is.

Gemachtigde,

J.A.M. van Hagen